

TELEFON TOFI

5

YAZAN: YEŐİM ÖZEN AÇIL
RESİMLEYEN: İRMA ZMİRİC ÇETINKAYA

abaküs

Telefon Tofi, çok enerjik ve çalışkan bir cihazmış. İnsanlar birbirlerini ararken, durmadan onların iletişim kurmasını sağlarmış.

Tabii herkes aynı mı? Bir gün yine Telefon Tofi'nin çalmış zili. Koşa koşa gelmiş, bu zili duyan kişi.

Akıllı bir oğlanmış
aslında Vovo. Ama
bir an dalgınlıkla,
annesinin telefonunu
izinsiz açivermiş.

"Alo?"
"Merhaba küçük çocuk."
diye karşıdan bir ses gelmiş.

O da ne?
Vovo'nun hiç tanımadığı bir ses!

Zaten telefonun ekranında da sadece rakamlar yazıyordu. Bu, o kişinin kayıtlı olmadığı anlamına gelmiyor muydu? Ah Vovo, açmamalıydın o telefonu.

Ne yapsın,
"Merhaba."
 demiş Vovo...

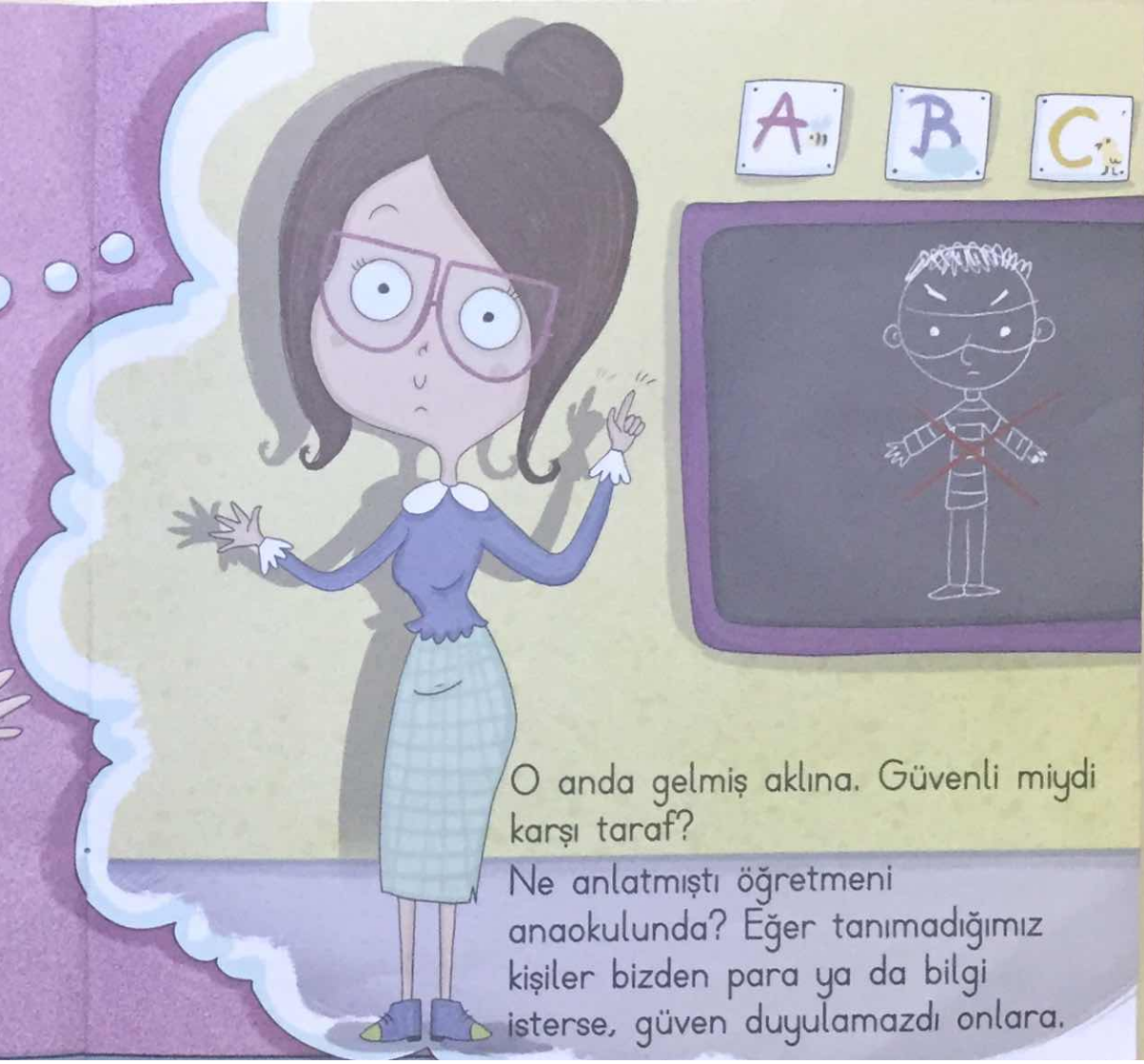

Merhaba

Karşıdaki ses "Ben bankadan arıyorum. Annenin kredi kartı bilgilerine ihtiyaç duyuyorum. Çantasından kartını alıp bana rakamları tek tek söyleyebilir misin?" diye sorunca...

"İyi ama ben okuma yazma bilmiyorum ki!"
 demiş Vovo.

O anda gelmiş aklına. Güvenli miydi karşı taraf?

Ne anlatmıştı öğretmeni anaokulunda? Eğer tanımadığımız kişiler bizden para ya da bilgi isterse, güven duyulamazdı onlara.

Devam etmiş Vovo:

"Hem nereden bileceğim bankadan aradığınızı?
Bana doğruları anlattığınızı?"

Annemi siz aradınız, annem sizi aramadı ki!
O yüzden size inanmam ki."

Dıt dıt dıt!
Vovo kapatmıř telefonu.

Çünkü ğretmeni başkasının
numarasından aranmanın, çok
kolay bir hile olduėunu anlatmıř
oktan. Buna dikkat eden insanlar
kurtulurmuş dolandırılmaktan.

Aslında insanlarla konuşmayı pek sevmese de, hemen tebrik etmiş Vovo'yu Telefon Tofi.

Vovo da ilk kez konuşan bir telefon görünce haliyle şaşırılmış tabii.

Tebrik ederim.

Çok üzülmüş bu tuzığa düşenlere Telefon Tofi. Vovo ise bu tuzaktan hem annesini, hem de kendisini kurtarmış bir kahraman gibi.

O günden sonra sıkı dost olmuşlar. Vovo yaşadığı bu olayı hemen sınıf arkadaşlarıyla paylaşmış. Tabii Telefon Tofinin konuştuğu kısmı her zaman bir sır olarak saklamış.

Yazardan Ebeveynlere

Başlarda iletişim aracı olarak kullanılan ve bu işlevinden başka bir özellik barındırmayan telefonlar, gün geçtikçe ve teknoloji ilerledikçe büyük gelişim gösterdi. Eskiden kablolu bir şekilde evlerimizde bulunan telefonlar, daha sonra kablolarından kurtulmuş ve biraz da küçülerek ceplerimize girdi. Arama özelliğinin yanı sıra artık mesaj atabilme, takvim oluşturabilme ve oyun oynayabilme gibi özellikler de eklenmiştir.

Cep telefonlarında yaşanan ilerleme sonucunda; daha gelişmiş görüntüler ve dokunmatik ekranlar hayatımıza girmiştir. Bu durum aslında pek de beklenmeyen ve amacı dışında bir kullanım alanı da oluşturmuştur. Bunların başında ise; oyun oynamak ya da video izlemek gelmektedir.

Çocuklarımızın son zamanlarda kontrolsüz bir biçimde bu cihazlarla oyun oynaması ve video izlemesi; onların fiziksel, ruhsal ve mental gelişiminde olumsuz etki oluşturmaktadır. Hatta uzmanlar, aşırı telefon kullanımı nedeniyle omurga duruşunda oluşan bozukluğa "text neck" yani "mesaj boynu" adını vermiştir. Ayrıca; internete ve iletişime açılan bir kapı olan telefonlar, tıpkı bu hikâyeye kitabında da olduğu gibi bazı tehlikelere de yol açabilmektedir. Bu noktada ise kurallar koymak çok önemlidir. Peki bu kuralları koymak için neler yapabiliriz, hep birlikte inceleyelim:

- Öncelikle ebeveynlerin telefonları çocukların oyuncakları değildir. Ebeveynlerin bu duruma karşı tutarlı bir tutum sergilemesi gerekir.
- Telefon kullanımına karşı kurallar koymamız ve bu kurallara çocukla birlikte bizim de uymamız gerekir.
- Ayrıca telefon kullanımının çocuklar için olan zararı net bir şekilde anlatılmalıdır. Çocukların bu zararların farkında olması onlarda bu konu üzerine bir bilinç oluşturacaktır.
- Ebeveynler olabildiğince kendi telefonlarını çocuklarının kullanımına açmamalıdır. Ancak eğer çocuk çoktan telefonda oyun oynamak ya da video izlemek gibi aktivitelerle tanışmışsa, çocuğun hayatından bir anda telefon alınmamalıdır. Kontrollü bir şekilde telefon kullanımı bir düzene oturtulmalıdır. Bu durumlarda çocukla anlaşma yapılması önerilmektedir.
- En önemli noktalardan biri de, telefonların çocukların yemek yemesi için kullanılmasıdır. Bu geçici çözüm çocuğun karnının doyması için etkili bir illüzyon gibi görünse de uzun vadede sonucu bağımlılığa kadar gidebilmektedir.
- Çocuklar sosyal aktivitelere yönlendirilmeli ve hareket etmeleri sağlanmalıdır. Arkadaşları veya ebeveynleriyle; oyun oynamak, spor yapmak ya da kültürel aktivitelere katılmak çocukların hayatlarındaki teknoloji kullanımını düzene sokmada büyük katkı sağlayacaktır.

Bazı zamanlar tüm bunlar uygulanması zor bir hal alabilir. Bu süreçte ebeveynler sabırlı ve tutarlı olmalıdır. Kontrollü telefon kullanımı ile tanışan çocuk, başlarda direnç gösterse de kısa sürede bu duruma alışacaktır. Bu noktada ebeveynlere büyük yük düşse de, ardından gelen kontrollü kullanım çocuklarımızın sağlıklı gelişimine büyük katkı sağlayacaktır.